

Mededelingen

Mededelingen

Mededelingen

De voorzitter:

Op de tafel van de Griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

Regeling van werkzaamheden

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Aan de orde is de regeling van werkzaamheden.

Op verzoek van de fractie van Forum voor Democratie benoem ik:

- in de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Defensie het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Digitale Zaken het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Europese Zaken het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Economische Zaken het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Financiën het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie Justitie en Veiligheid voor het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen;
- in de vaste commissie voor de Werkwijze het lid Dekker tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Van Houwelingen.

Op verzoek van de fractie van de VVD benoem ik in de contactgroep Verenigde Staten het lid Van der Burg tot lid.

Ik deel aan de Kamer mee dat voor de volgende debatten de termijn voor toekenning is verlengd:

- het dertigledendebat over de wolf in Nederland;
- het dertigledendebat over de KidsRights Index 2024 inzake de gezondheidszorg en rechten voor kwetsbare kinderen;
- het dertigledendebat over een onderzoek over intimidatie- en spionagepraktijken van de Israëlische inlichtingendiensten tegen het Internationaal Strafhof;
- het dertigledendebat over het bericht dat de aanklager van het Internationaal Strafhof arrestatiebevelen wil uitvaardigen tegen de Israëlische premier Netanyahu en drie leiders van Hamas;
- het dertigledendebat over de kosten en baten van de steun aan Oekraïne;
- het dertigledendebat over de staat van het onderwijs;
- het debat over de opvangcrisis in Ter Apel;
- het debat over anti-institutioneel extremisme;
- het debat over het plan van aanpak Stop femicide!;
- het debat over het bericht dat de zorg voor verwarde personen steeds vaker bij de politie terechtkomt.

Op verzoek van een aantal leden stel ik voor de volgende door hen ingediende moties opnieuw aan te houden: 31288-1120; 36410-XIV-69; 36410-XII-71; 36410-XII-68; 36410-XII-56; 36410-XII-54; 33836-95; 32793-757; 28089-304; 28089-303; 21501-02-2810; 26643-1190; 31936-1166; 36377-17; 32043-634; 29628-1200.

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda:

- het tweeminutendebat Medische preventie (CD d.d. 21/11), met als eerste spreker het lid Bushoff van GroenLinks-PvdA;
- het tweeminutendebat Pensioenonderwerpen (CD d.d. 21/11), met als eerste spreker het lid Van Kent van de SP;
- het tweeminutendebat Woningbouwopgave en koopsector (CD d.d. 21/11), met als eerste spreker het lid De Hoop van GroenLinks-PvdA.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**:

Ik geef graag het woord aan de heer Dijk van de fractie van de SP.

De heer **Dijk** (SP):

Voorzitter. De SP wil graag een debat over onze primaire basisbehoefte: gezond eten. Ons gezonde eten is in tien jaar tijd met 21% in prijs gestegen. Maar we lezen ook in de kranten "nauwelijks meer gezonde producten in de schappen van de supermarkt", "obesitasgevaar nu te lijf gaan" en "nietsdoen is geen optie in de strijd tegen obesitas". Als we de supermarkt inlopen, zien we constant dat 80% van de producten die in de supermarkt staan te veel suiker, te veel vet en te veel zout bevat. Laten we daar iets aan gaan doen. Ik heb gekeken in de agenda voor de komende tijd. Er is geen een debat dat te maken heeft met gezond voedsel en betaalbaar voedsel. Vreemd genoeg was de SP, ik, bezig met het maken van een voorstel om dit aan te kaarten. Nu kunnen we dit rapport van het RIVM goed bespreken. Laten we hierover een groot debat organiseren.

De **voorzitter**:

Ik ga kijken of daar een meerderheid voor is.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Belangrijk onderwerp. Steun.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Zeker steun. Mensen hebben recht op een gezonde leefomgeving en dit rapport is zéér verontrustend.

Mevrouw **Paulusma** (D66):

Van harte steun.

Mevrouw **Tielen** (VVD):

Het rapport is er nog niet, dus het lijkt me handig om dat af te wachten, net zoals een kabinetsreactie. Tegen die tijd hebben we het erover, of tijdens een commissiedebat Leefstijlpreventie bijvoorbeeld.

De **voorzitter**:

Dus geen steun.

Mevrouw **Rijkers-Oosterkamp** (BBB):

Ik sluit me graag aan bij de woorden van de VVD.

Mevrouw **Slagt-Tichelman** (GroenLinks-PvdA):

Ik hoop dat de VVD en de BBB hun mening nog herzien, want morgen komt het rapport uit. De data hebben we dus wél. De Superlijst is vandaag gepresenteerd. Dus volledig steun voor dit verzoek.

Mevrouw **Daniëlle Jansen** (NSC):

Geen steun.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun.

De heer **El Abassi** (DENK):

Het rapport komt morgen uit. Steun.

De heer **Claassen** (PVV):

Het is een rapport dat ook betrekking heeft op het GALA. Het valt dus eigenlijk onder de staatssecretaris. Het zou dus ook bij het IZA-debat kunnen.

De **voorzitter**:

Dus geen steun, neem ik aan.

De heer **Flach** (SGP):

Daar sluit ik me bij aan.

De heer **Eerdmans** (JA21):

Steun.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Steun. Van ons mag de staatssecretaris van VWS er ook nog wel bij.

De **voorzitter**:

Echter, de heer Dijk heeft geen meerderheid.

De heer **Dijk** (SP):

Voorzitter. Ik heb wel 30 leden geteld. Ik vind het wel jammer. Ik moet daarover ook het volgende kwijt. Dit gaat over betaalbaarheid en gezond voedsel. Laten we dan inderdaad tot morgen wachten tot het rapport er is. Ik hoor graag of er volgende week wel een meerderheid voor is.

De **voorzitter**:

De heer Van Baarle van DENK.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Dank, voorzitter. Nederland koopt steeds meer wapens van Israël, zo blijkt uit een inventarisatie. In de afgelopen vijf jaar schafte het ministerie van Defensie voor bijna 2 miljard aan Israëlische wapens aan. Vorige week is er een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen Netanyahu en Gallant vanwege verschrikkelijke misdrijven. Wat ons betreft zijn de stapels van bewijs zo groot dat we met elkaar een debat moeten voeren over het beleid ten aanzien van het kopen van wapens uit Israël. Dat debat voeren wij graag met de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Defensie.

De **voorzitter**:

We gaan kijken of daar een meerderheid voor is.

Mevrouw **Piri** (GroenLinks-PvdA):

Ik spreek mede namens de Partij voor de Dieren. Het onderwerp vinden we ontzettend belangrijk. Volgende week gaan we daar dan ook een groot punt van maken tijdens de begroting van Defensie, dus geen steun voor een apart debat.

De heer **Vermeer** (BBB):

Geen steun. Er wordt blijkbaar al een groot punt van gemaakt.

De heer **Van der Burg** (VVD):

Geen steun. Kan gewoon volgende week.

De heer **Olger van Dijk** (NSC):

Geen steun.

De heer **Dijk** (SP):

Wel steun.

De heer **Flach** (SGP):

Geen steun.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun.

De heer **Paternotte** (D66):

Ik snap de debataanvraag, maar het kan volgende week bij de Defensiebegroting.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Geen steun. Het kan volgende week bij de Defensiebegroting.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Geen steun. Het kan volgende week bij de Defensiebegroting.

De heer **De Roon** (PVV):

In deze gevaarlijke tijden in Europa moeten we natuurlijk de allerbeste wapens hebben uit een land dat die snel kan leveren en dat is Israël.

De **voorzitter**:

Dat betekent "geen steun", denk ik. Inderdaad, geen steun, zie ik.

U heeft geen meerderheid, meneer Van Baarle.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Helaas.

Voorzitter. Dan mijn tweede verzoek. Vorige week tijdens de begroting van Buitenlandse Zaken kwam naar voren dat er geheime documenten van het ministerie bij RTL Nieuws liggen, documenten waarin het schijnbaar zelfs gaat over oorlogsmisdaden, zoals uithongering en het doelbewust lamleggen van de Palestijnse economie. De inventarisatie van die stukken krijgen wij als het goed is binnen nu en twee weken. Als die stukken er liggen, wil ik daar graag zo spoedig mogelijk een debat over voeren met de minister van Buitenlandse Zaken.

De heer **Vermeer** (BBB):

Geen steun. Op 11 december is er een commissiedebat Midden-Oosten. Het kan daarbij worden betrokken.

De heer **Van der Burg** (VVD):

Geen steun, voorzitter. Eerst even de stukken afwachten.

De heer **Olger van Dijk** (NSC):

Geen steun.

De heer **Paternotte** (D66):

Steun.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Het is ongekend dat Nederland nog steeds worstelt met EU-sancties richting Israël. Die moeten er gewoon komen, dus van harte steun voor het debat.

De heer **De Roon** (PVV):

Geen steun.

Mevrouw **Piri** (GroenLinks-PvdA):

Steun.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun.

De heer **Dijk** (SP):

Steun.

De heer **Dassen** (Volt):

Steun.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Ik tel wel 30 leden, voorzitter. Uit voorzorg zet ik 'm graag op de lijst.

De **voorzitter**:

Bij dezen.

U heeft nog een verzoek.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Ja, tot slot, voorzitter. Topambtenaren hebben een brief geschreven waarin ze zeggen zich zorgen te maken over de toenemende polarisatie in de samenleving en in de politiek, met name dat die naar binnen slaat in de ministeries, en over toenemende onverdraagzaamheid binnen hun organisaties. Onlangs heeft mevrouw Chakor met steun van de fractie van DENK een debat aangevraagd over de eerdere brandbrief van ambtenaren over uitsluiting en onverdraagzaamheid binnen de rijksoverheid. Mijn voorstel, dat ik mede namens mevrouw Chakor mag doen, zou zijn om dat debatverzoek om te zetten in een meerderheidsdebat en dat debat zo snel mogelijk te voeren met de minister van Binnenlandse Zaken.

De heer **Vermeer** (BBB):

Geen steun.

Mevrouw **Palmen** (NSC):

Ik zou graag een brief willen vragen van de regering met daarin een reflectie op deze brief ...

De **voorzitter**:

Wij horen u niet. Wij zien u wel, maar we horen u niet.

Mevrouw **Palmen** (NSC):

Sorry. Zo doet de microfoon het wel; excuus. Ik zou graag een brief van de regering willen vragen met een reflectie op deze brief en op andere verhoudingen tussen ambtenaren en bewindspersonen. Daarna kunnen we kijken of we verder vervolgen.

De **voorzitter**:

Dat is geen steun.

De heer **Deen** (PVV):

Geen steun.

Mevrouw **Chakor** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter, steun. We kunnen inderdaad wel brief na brief na brief krijgen, maar het lijkt me goed om het debat te voeren. Steun.

De **voorzitter**:

Het verzoek was al namens u gedaan, maar goed. Goed dat u het ondersteunt.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Steun.

De heer **Dekker** (FVD):

Geen steun.

De heer **Erkens** (VVD):

Geen steun.

De heer **Sneller** (D66):

Hier hoeft geen apart debat over.

De heer **Dassen** (Volt):

Steun.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Nee. Als het goed is, staat het verzoek van mevrouw Chakor om een dertigledende debat nog, dus dan houden we het hierbij. Dank.

De **voorzitter**:

Ja, dat blijft gewoon op de lijst.

De heer De Hoop.

De heer **De Hoop** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Op 10 september jongstleden deed ik hier het verzoek voor een debat over de grootste huurstijging in de afgelopen 30 jaar. Daar kreeg ik toen ook steun voor van een meerderheid in de Kamer. We hebben dat debat helaas nog niet met elkaar kunnen voeren. Nu zien we dat er ook komend jaar weer een huurexplosie dreigt. Ik maak mij echt grote zorgen over de bestaanszekerheid van heel veel huurders, dus ik doe het verzoek om dat meerderheidsdebat nog voor het kerstreces met elkaar te voeren.

De **voorzitter**:

Ik vertel u niets nieuws als ik zeg dat het schema helemaal vol zit. We hebben hierna nog drie weken te gaan tot het kerstreces, dus het is nogal aan de krappe kant.

De heer **Peter de Groot** (VVD):

Voorzitter. We moeten dat debat zeker voeren, maar het is ook handig als we de Nationale Prestatieafspraken met de corporaties erbij hebben. Wat de VVD betreft kan het daarom prima in januari of februari worden gevoerd, dus geen steun.

Mevrouw **Wijen-Nass** (BBB):

Steun voor het debat, maar wat mij betreft ook pas in januari of februari om de reden die de heer De Groot zojuist heeft aangehaald.

De heer **Olger van Dijk** (NSC):

Een belangrijk debat, voorzitter, maar u zei al dat het een drukke agenda is. Ik denk dus toch dat het januari moet worden. Geen steun voor dit verzoek.

De heer **Vijlbrief** (D66):

Steun voor het verzoek.

De heer **Kops** (PVV):

Het kan in januari, dus geen steun.

De heer **El Abassi** (DENK):

Steun.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Steun.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun.

De heer **Dijk** (SP):

Steun.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid, meneer De Hoop.

De heer **De Hoop** (GroenLinks-PvdA):

Ik zie dat, voorzitter. Het meerderheidsdebat blijft natuurlijk staan. Ik moet wel zeggen dat ik mij echt verbaas. Huurders is een huurverlaging van 20% beloofd en we zien een grote huurexplosie. Dat de coalitie op het moment dat de Woonbond uit de onderhandelingen stapt geen debat wil voeren, vind ik echt teleurstellend.

De **voorzitter**:

De heer Bamenga.

De heer **Bamenga** (D66):

Dank u wel, voorzitter. Voor het eerst is op grote schaal onderzocht hoe Amsterdamse kinderen discriminatie en racisme ervaren in hun dagelijks leven. De kinderombudsman in Amsterdam concludeert dat kinderen ontzettend lijden onder structurele discriminatie en racisme. De gevolgen voor deze kinderen en hun ontwikkeling zijn enorm. Daarom zou ik graag een plenair debat hierover willen. Dat is volgens mij nog niet eerder gebeurd. Het is een belangrijk onderwerp.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Vanzelfsprekend steun voor het verzoek.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Een heel schokkend rapport, dus van harte steun.

Mevrouw **Chakor** (GroenLinks-PvdA):

Steun voor het verzoek.

De heer **Dassen** (Volt):

Voluit steun.

De heer **Deen** (PVV):

Geen steun.

De heer **Dekker** (FVD):

Geen steun.

Mevrouw **Palmen** (NSC):

Een heel belangrijk onderwerp, maar ik zou het graag willen meenemen in de andere debatten over dit onderwerp.

De **voorzitter**:

En dus geen steun, neem ik aan.

Mevrouw **Rajkowski** (VVD):

Zeker een belangrijk onderwerp, maar voordat we hierover een plenair debat kunnen voeren, duurt het zo lang. Ik zou dus zeggen: laten we de krachten bundelen en het in een commissiedebat doen over dit onderwerp.

De **voorzitter**:

Dus geen steun.

Mevrouw **Helder** (BBB):

Ook geen steun, want er komt eerder een commissiedebat discriminatie.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid, meneer Bamenga.

De heer **Bamenga** (D66):

Ik zou het toch op de rol willen laten staan, omdat ik het toch belangrijk vind om het hier over die kinderen te hebben.

De **voorzitter**:

Ja, dus een dertigledendebat.

Dan is het woord aan de heer Claassen, PVV.

De heer **Claassen** (PVV):

Voorzitter. Momenteel bieden nog maar nul zorgverzekeraars een restitutiepolis aan en dat baart ons zorgen. Eén, omdat wij niet in een dictatuur leven waarin zorgverzekeraars bepalen welke keuzes wij zouden moeten maken. Want wie heeft het nu voor het zeggen in Nederland? De minister is wel pleitbezorger voor vrije artskeuze en heeft dat wetsvoorstel ingetrokken, maar we vragen ons toch af wat daar dan nu nog van overblijft. En last but not least worden met deze keuze van de zorgverzekeraars mogelijk vele zorgvragers, zeker binnen de ggz, kwetsbaar, omdat zij bepaalde behandelingen niet meer vergoed krijgen. Misschien zijn er ook binnen andere sectoren patiënten die bepaalde zorg niet meer vergoed zullen krijgen. Het probleem is wellicht nog groter dan wij denken. Om die reden willen wij graag een debat. Wat is de aanleiding? Hoe verliep de besluitvorming? Wat zijn de effecten van het niet meer aanbieden van een restitutiepolis?

De heer **Dijk** (SP):

Volledige steun. Het is ongelooflijk dat zorgverzekeraars in een systeem met concurrerende zorgverzekeraars en zogenaamde marktwerking zelf mogen bepalen waar mensen wel of niet hun zorg gaan afnemen. Dus volledige steun hiervoor en goed dat daarover een debat wordt georganiseerd.

Mevrouw **Daniëlle Jansen** (NSC):

Steun.

Mevrouw **Tielen** (VVD):

Geen steun. Volgende week is het commissiedebat IZA, daar kan het aan de orde komen. Heel eerlijk denk ik dat ook het commissiedebat Zorgverzekeringswet eerder is dan als er nu weer een plenair debat onderaan die lange lijst komt te staan. Geen steun.

Mevrouw **Rijkers-Oosterkamp** (BBB):

Steun.

De heer **Flach** (SGP):

Steun.

Mevrouw **Paulusma** (D66):

Steun.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Wij krijgen echt heel veel berichten van ggz-cliënten die ontzettend geschrokken zijn van dit bericht, dus zeker steun voor dit debat.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun voor dit debat.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):
Steun.

De heer **El Abassi** (DENK):
Steun.

De heer **Dassen** (Volt):
Steun.

De voorzitter:
U heeft een meerderheid. We boeken het in. Dank u wel.

Dan de heer Dassen van de fractie van Volt.

De heer **Dassen** (Volt):
Dank, voorzitter. Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heeft deze Kamer meermaals aan de minister-president gevraagd om alle adviezen van de beste juristen van Nederland over het uitroepen van een asielcrisis en het oproepen van het staatsnoodrecht met de Kamer te delen. Er werd gevraagd naar adviezen van de landsadvocaat, naar memo's en notities. Maar volgens de minister-president waren er geen stukken, op geen enkele manier.

Nu blijkt er toch een concept-stuk te zijn. Met deze Rutiaanse truc is deze Kamer op een onjuiste manier geïnformeerd. Dat is zeer kwalijk, omdat het gaat om het vertrouwen tussen Kamer en kabinet. Het is zeker kwalijk als de Kamer onjuist is geïnformeerd over een dergelijk extraordinaire maatregel als het oproepen van het staatsnoodrecht. Ik wil het kabinet daarom verzoeken om zo snel mogelijk alsnog deze concept-stukken naar de Kamer te sturen, met daarbij ook de communicatie die daaromtrent heeft plaatsgevonden. En ik wil graag zo spoedig mogelijk nog voor de kerst een debat met de minister-president en de minister van Asiel en Migratie om dit te bespreken.

De voorzitter:
Nog voor de kerst zelfs.

De heer **Dijk** (SP):
Eigenlijk is de SP-fractie dit helemaal totaal zat. Wij willen het gewoon over de inhoud hebben, maar dit kabinet, deze minister heeft hier zo'n Haags woordenspel van gemaakt: van harte steun voor dit debat.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Voorzitter. Heel erg lang is ons verteld dat minister Faber aan het broeden was op die dragende motivering. Die was er dan weer wel, dan weer niet. Nu blijkt die er wel te zijn. Volgens mij is er gewoon een loopje met ons genomen, dus steun voor dit verzoek. Laten we dat debat voeren.

Mevrouw **Podt** (D66):
Voorzitter. De minister-president heeft meerdere malen gezegd dat er geen stukken waren, op welke manier dan ook. Dat is natuurlijk heel raar, want dat klopt gewoon niet. Ik denk dus dat het heel verstandig is om hier de stukken en zeker ook het debat over te hebben. Steun.

De heer **Dekker** (FVD):
Steun, voorzitter.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Mij valt nu alweer op dat de coalitie blijft zitten. Als je als Kamer je controlerende taak en de

verhoudingen in onze democratische rechtsstaat een beetje serieus neemt, dan kan je niet anders dan dit steunen. De Kamer is namelijk op een ruttiaanse manier het bos in gestuurd. Dat kan je gewoon niet over je kant laten gaan.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Ook van onze kant steun. Het is belangrijk dat er transparantie is en dat wij als Kamer onze rol kunnen vervullen.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Steun, maar pas na alle begrotingsbehandelingen.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid, meneer Dassen.

De heer **Dassen** (Volt):

Ik zie de heer Omtzigt.

De heer **Omtzigt** (NSC):

Voorzitter. Geen steun voor het debat, wel voor het informatieverzoek. Als er een conceptadvies is, dan snap ik dat dat conceptadvies niet onmiddellijk gedeeld wordt, omdat dat de procespositie van de Staat nog kan raken. Maar nu besloten is om het staatsnoodrecht niet in te voeren, kan het de procespositie van de Staat niet meer raken. Als de adviesprocedure afgerond is, dan hoort er een definitief advies te liggen. Dan is het conceptadvies een definitief advies. We hebben dit eerder gezien, bij het kinderopvangtoeslagschandaal in 2009. Daar lag ook een conceptadvies. Dat conceptadvies was van buitengewoon belang. Ik zou dat advies dus graag hier zien. Overigens weten we al sinds eind oktober dat dit conceptadvies bestaat. Daar is de regering open over geweest. Er was kennelijk een artikel in Trouw nodig. Misschien moeten we de antwoorden op onze eigen Kamervragen beter lezen.

De heer **Dassen** (Volt):

Het gaat om het verkeerd informeren van de Kamer, meneer Omtzigt.

De **voorzitter**:

Hoho, wacht even, wacht even. Dat is geen steun, stel ik vast.

Mevrouw **Yeşilgöz-Zegerius** (VVD):

Absoluut geen steun, voorzitter. In september was het al duidelijk dat er contacten waren tussen Asiel en Migratie en de landsadvocaat. 24 oktober was in antwoorden op vragen van de SP al duidelijk dat er een conceptadvies lag. Sinds 2021 is het gebruik in dit huis dat conceptadviezen van de landsadvocaat niet gedeeld worden met de Kamer. Tijdens de APB zijn bij wijze van uitzondering 69 pagina's ongelakt gedeeld, waarbij de minister-president heeft gezegd: laat dit geen precedent zijn, want je brengt ambtenaren hiermee in een ongelofelijk lastige positie. Ten eerste. Hier doen alsof dit allemaal nieuw is ... Dat is niet waar. Het is allang gedeeld. Het is al jaren zo dat we ambtenaren de ruimte gunnen om beleid voor te bereiden, adviezen te vragen, te sparren en na te denken, en dat het daarna, als het onderdeel wordt van de beraadslaging, van beleid, gedeeld wordt. Wat hier gebeurt, heeft niks te maken met transparantie of goed bestuur, zeg ik tegen degene die dit steunt. Dit heeft te maken met het verlangen van ambtenaren en het onmogelijk maken van hun werk. Dat dit huis daar zo verontwaardigd en allemaal ... Kijk, dit is wat ambtenaren zien.

De **voorzitter**:

Dit is de regeling van werkzaamheden, hè!

Mevrouw **Yeşilgöz-Zegerius** (VVD):
Ambtenaren zien dat het puur wantrouwen is richting hun werk.

De **voorzitter**:
Dit is de regeling van werkzaamheden, hè.

Mevrouw **Yeşilgöz-Zegerius** (VVD):
Jazeker, mevrouw Podt!

De **voorzitter**:
Nee, nee, nee.

Mevrouw **Yeşilgöz-Zegerius** (VVD):
Degene die dit nu steunt, alsof er iets aan de hand is wat niet behoorlijk is, maakt er echt een potje van.

De **voorzitter**:
Mevrouw Podt mag even reageren.

Mevrouw **Podt** (D66):
Voorzitter. Mevrouw Yeşilgöz houdt hier een enorm verhaal en legt mij in de mond dat ik iets zou zeggen over ambtenaren. Daar gaat het helemaal niet om. Het ging mij erom dat ze een eindeloos verhaal hield waar ze van alles bij haalde. Ik vind het dus echt schandalig dat ze mij dit soort dingen in de mond legt. Het slaat helemaal nergens op!

De **voorzitter**:
Helder.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Ik sluit mij volledig aan bij mevrouw Yeşilgöz. Ik zal het verhaal niet helemaal herhalen, maar wel graag een deel. Een partij die hier in deze Kamer ook in de coalitie zit en die staat voor goed bestuur, gaat nu conceptstukken opvragen van ambtenaren. Totale anarch... Die vraagt een conceptverslag op. Er is zo meteen geen ambtenaar meer in Den Haag die concepten gaat schrijven. Helemaal in het begin zou je als ambtenaar iets op kunnen schrijven, je gedachten kunnen laten gaan. Dat zou zelfs al een concept kunnen zijn. Die gaan wij opvragen. Er is geen ambtenaar in Nederland die dit straks nog wil doen. Ik vind dit geen goed bestuur. Geen steun voor het debat. Geen steun voor de brief.

De **voorzitter**:
Dan geef ik het woord aan de heer Omtzigt om daar even op te reageren. Oké, dat hoeft niet. De heer Léon de Jong.

De heer **Léon de Jong** (PVV):
Geen steun voor het debat, geen steun voor de brief.

De heer **Bontenbal** (CDA):
Voorzitter. Ik ben het met mevrouw Yeşilgöz eens dat we niet al die stukken moeten willen hebben. Dat is een trend die al langer is ingezet en die inderdaad schadelijk is voor de ambtenarij, denk ik. Maar daar gaat het verzoek van collega Dassen niet over. Collega Dassen heeft het erover dat de Kamer verkeerd geïnformeerd is. Ik wil dat debat eigenlijk niet eens — ik zit daar ook niet op te wachten — maar ik wil het de oppositie ook niet onmogelijk maken. Ik zit er niet op te wachten. Ik hoef die stukken ook niet te hebben. Maar dit is wel waar het om gaat. Het gaat niet over de stukken. Het gaat erover dat de heer Dassen zegt dat de Kamer verkeerd geïnformeerd is. Ik hoor iemand zeggen dat het niet waar is. Dan gaat daar het debat over. Het gaat dus niet over de stukken; dat is mijn punt.

De heer **Omtzigt** (NSC):

Voorzitter. Ik zou graag het inhoudelijke debat voeren, maar als hier een informatieverzoek ligt, doe ik dat. Dat informatieverzoek gaat niet over conceptstukken geschreven door ambtenaren. Dat moet heel duidelijk zijn. Als je een conceptstuk door ambtenaren laat schrijven, die het daarna twee keer veranderen en het dan een Kamerbrief wordt, zie je de Kamerbrief en niet die twee conceptstukken. Anders kan er niet vrij over gepraat worden. Het gaat om een conceptadvies van de landsadvocaat. Dat conceptadvies is niet omgezet in een definitief advies. We hebben in het kinderopvangtoeslagschandaal vaker gezien dat de conceptadviezen gebruikt werden als advies en dat het definitieve advies niet gegeven werd, zodat het niet onder de Woo of artikel 68 viel. Als dit afgerond is, kun je om het conceptadvies vragen. Dat kan alleen dan, en niet onder andere omstandigheden.

Mevrouw **Yeşilgöz-Zegerius** (VVD):

Voorzitter. Ik wil hier heel graag twee dingen aan toevoegen. Ik begrijp wat de heer Bontenbal zegt, maar als op 24 oktober als antwoord op SP-Kamervragen wordt gezegd "ja, dat stuk was er", is de Kamer dus niet verkeerd geïnformeerd. Dan heeft de heer Dassen dat dus gemist. Dat is één. Ten tweede over de conceptadviezen. De reden waarom we die sinds 2021 niet openbaar maken, is dat ambtenaren erom vragen. Het is niet omdat het aan tafel van de minister belandt. Het belandt niet eens aan tafel van de bestuursadviseurs. Het zijn ambtenaren die de ruimte hebben om te sparren met de landsadvocaat. Dat wordt ze hier nu ontnomen. Iedereen kan in de stress schieten als ik dat zeg, maar dat is dus wat deze Kamer doet.

De **voorzitter**:

Ik concludeer dat u geen meerderheid heeft, meneer Dassen. Maar er ligt wel een informatieverzoek. Dat zal ik als zodanig doorgeleiden.

De heer **Dassen** (Volt):

Dank, voorzitter. Dit raakt wel direct het vertrouwen tussen het kabinet en de Kamer, zoals ik net ook al aangaf. Dat daar niet het debat over wordt gevoerd, dat dat tegen gehouden wordt door de coalitie, vind ik zeer teleurstellend. Dit gebeurt inderdaad wéér. Het kan wel op de lijst voor dertigledendebatten gezet worden. Dan gaan we daar later over debatteren.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

Mevrouw Van der Plas.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Voorzitter. We hebben een tijdje geleden een dertigledendebat over de wolf toegekend gekregen. We willen dat verzoek verlengen. Maar ik wil tegelijkertijd het verzoek doen om dat om te zetten in een plenair debat. Vorige week hebben we namelijk weer kunnen zien dat nu niet één wolf, maar een groep van meerdere wolven een leerling heeft aangevallen, terwijl die op weg was naar huis, op de fiets. Het is — ik zeg het vaker — wachten op de eerste echte aanval van de wolf op een mens. We zien ook dat er nog steeds heel veel dieren, zoals schapen en pony's, worden afgeslacht in de weilanden. Heel veel mensen in Nederland, zeker op de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug en Drenthe, voelen zich totaal onveilig. Ik wil dus graag het dertigledendebat omzetten in een plenair debat.

Mevrouw **Bromet** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Ik heb u net horen zeggen dat de agenda praktisch vol is. We hebben volgende week een debat over natuur, dus het kan prima daar. Geen steun.

De **voorzitter**:

Dus geen steun.

De heer **Omtzigt** (NSC):

Voorzitter. Steun voor het omzetten. Ik denk dat het noodzakelijk is dat we dit een keer plenair behandelen. Maar gezien de agenda zou ik er ook begrip voor hebben dat het de eerste week na het reces is. Dan kijk ik ook even naar mevrouw Van der Plas.

De heer **Van Campen** (VVD):

Voorzitter. De zorgen op het platteland zijn heel groot, dus van harte steun. We zijn heel nieuwsgierig welke aanpak het kabinet verkiest om deze zorg weg te nemen.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Voorzitter. Er zijn hier partijen die de bescherming van de wolf willen uitkleden. Daar gaan wij niet in mee, dus geen steun.

De heer **Flach** (SGP):

Het sluit perfect aan op de mondelinge vragen die ik hierover had aangemeld, die helaas niet zijn toegekend. Ik ga er dus graag over in debat.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik steun het debat van harte. Het mag inderdaad ook na het kerstreces, gelet op de agenda. Maar ik ben wel benieuwd wat de staatssecretaris van LNVN gaat doen. Wij moedigen hem graag aan om wat te doen.

Mevrouw **Podt** (D66):

Voorzitter. Als we dit snel willen, kunnen we het beter volgende week doen. Geen steun dus.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Steun.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid, mevrouw Van der Plas.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Misschien de PVV? De PVV zit niet op te letten. O, die willen niet.

Sorry, voorzitter. Zei u nou dat ik geen steun had?

De **voorzitter**:

Nou, u had wel steun — dat is het probleem niet — maar geen meerderheid.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Ja, dat bedoel ik.

De **voorzitter**:

Tja, het leven is hard. Maar soms ...

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Sorry aan de mensen op de Utrechtse Heuvelrug, op de Veluwe en in Drenthe; we hebben het weer geprobeerd. We gaan het blijven proberen. Maar het dertigledendebat blijft in ieder geval staan. Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dan mevrouw Kröger van GroenLinks-PvdA.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Dit weekend werd duidelijk wat de dramatische uitkomsten zijn van de klimaatop in Bakoe; de wereldgemeenschap heeft gefaald. Die heeft gefaald als het gaat om het sluiten van een rechtvaardig klimaatakkoord en echt doen wat nodig is voor de meest kwetsbaren wereldwijd. Nederland heeft hier ook een rol in gespeeld. Nederland heeft namelijk eerder bezuinigd op klimaatsteun. Nederland en Europa hebben ook niet de ambitie getoond die nodig was om echt tot een nieuw, ambitieus akkoord te kunnen komen. Ik wil heel graag een debat met de minister van Klimaat en Groene Groei over de Nederlandse rol in de klimaatonderhandelingen en over de volgende vragen: "Hoe nu verder? Hoe zorgen we ervoor dat de volgende klimaatop in Brazilië wél een succes wordt?"

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Voorzitter. Niet alleen de klimaatop is mislukt: Nederland had ook een veel te lage inzet tijdens de klimaatop. Daar moeten we het over gaan hebben. We moeten het ook gaan hebben over de vraag hoe we nu tot het ambitieuzere beleid komen dat heel hard nodig is voor rechtvaardig klimaatbeleid. Van harte steun voor dit debat dus.

Mevrouw **Rooderkerk** (D66):

Van harte steun voor dit debat.

De heer **Kops** (PVV):

Geen steun.

Mevrouw **Postma** (NSC):

Voorzitter. We hebben op 12 december een commissiedebat waarin we dit zouden kunnen behandelen. Gezien de drukke plenaire agenda denk ik dat het belangrijk is om dit vroeg te behandelen. Dit kunnen we dan beter daarin doen. Ik zou wel willen vragen of we dan voor dat debat van 12 december van de minister een brief kunnen krijgen over de inzet van Nederland.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Steun voor het debat, graag voorafgegaan door een brief met daarin zowel de inzet van Nederland als een appreciatie van de uitkomst.

De heer **Erkens** (VVD):

Eerst de brief. Laten we dit dan betrekken bij het commissiedebat van 12 december.

De heer **Vermeer** (BBB):

Volgens mij was de inzet heel duidelijk; die weten we al uit eerdere brieven. Geen steun voor een debat.

De **voorzitter**:

U heeft geen meerderheid, mevrouw Kröger.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Ik zou het heel graag wel op de lijst van dertigledendebatten willen laten zetten. Ik vind het zeer teleurstellend dat de coalitie een debat over zoiets belangrijks als de klimaatop wederom blokkeert.

De **voorzitter**:

Dan de heer Paternotte van D66.

De heer **Paternotte** (D66):

Ik wil graag de optie openhouden voor een tweeminutendebat voorafgaand aan de NAVO-ministeriële en de OVSE-vergadering.

De **voorzitter**:

Prima, dank u wel. Daar gaan we rekening mee houden.

Mevrouw Kathmann.

Mevrouw **Kathmann** (GroenLinks-PvdA):

Ik heb ook een vooraankondiging van een tweeminutendebat met stemmingen. Morgen is er namelijk een schriftelijk overleg over de Telecomraad op 6 december, vandaar de stemmingen en het tweeminutendebat volgende week.

De **voorzitter**:

Heel goed. Daar houden we rekening mee.

Dan geef ik mevrouw Kathmann graag nog een keer het woord.

Mevrouw **Kathmann** (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Ik hoop dat iedereen het echt een keer tot zich door wil laten dringen: de verhuizing van onze overheid naar een groot Amerikaans bedrijf is in volle gang. We hebben eindelijk de beloofde brief van de staatssecretaris hierover ontvangen. Daarin staat dat dit nu wel eventjes stilligt, maar dat er een besluit van de Kamer nodig is wat betreft de vraag: hoe nu verder? Dit gaat over onze digitale autonomie en onze digitale veiligheid. Daar wil ik dus een debat over aanvragen. Daarbij wil ik ook twee informatieverzoeken doen: ik wil zo snel mogelijk de quickscan van de Nederlandse cloudmarkt ontvangen die is gedaan toen alle .nl-websites naar Amazon dreigden te verhuizen. Ook wil ik een globaal overzicht ontvangen van de overheids-ICT die nu al in de niet-Europese cloud staat. De staatssecretaris gaf namelijk aan dat daar geen overzicht van is.

De **voorzitter**:

Heel goed. Dank u wel. De heer Six Dijkstra of mevrouw Van der Werf; het maakt mij niet uit.

Mevrouw **Van der Werf** (D66):

Van harte steun.

De heer **Six Dijkstra** (NSC):

Steun.

De heer **El Abassi** (DENK):

Steun.

De heer **Valize** (PVV):

Geen steun. Dit kan bij het commissiedebat van 17 december.

De heer **Buijsse** (VVD):

Geen steun. Ik zeg hetzelfde als de heer Valize.

De heer **Vermeer** (BBB):

Geen steun. Graag bij het commissiedebat.

De heer **Dekker** (FVD):

Steun. Belangrijk onderwerp.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Steun.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Mede namens het CDA: steun.

De heer **Dijk** (SP):
Steun.

De heer **Dassen** (Volt):
Steun.

De **voorzitter**:
U heeft een meerderheid. We boeken het in.

Dan de laatste spreker: de heer Thijssen van de fractie GroenLinks-PvdA.

De heer **Thijssen** (GroenLinks-PvdA):
Een vooraankondiging voor een tweeminutendebat over de Raad Concurrentievermogen.
Het verzoek is om het nog deze week in te plannen, inclusief stemmingen.

De **voorzitter**:
Heel goed. Dank u wel. Het wordt gewaardeerd dat u dat even gedaan heeft. Tot zover de
regeling van werkzaamheden.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.